

pieczęćka jednostki organizacyjnej

**OPIS PRZEDMIOTU, PROGRAMU NAUCZANIA
ORAZ SPOSOBÓW WERYFIKACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA**

CZEŚĆ „A”*

(opis przedmiotu i programu nauczania)

OPIS MODUŁU (PRZEDMIOTU)	
Nazwa przedmiotu	nauka o współczesnej polszczyźnie (fonetyka i fonologia)
Wydział	Wydział Humanistyczny
Instytut/Katedra	Instytut Filologii Polskiej i Kulturoznawstwa
Kierunek	filologia polska
Specjalność/specjalizacja	wszystkie
Poziom kształcenia	studia pierwszego stopnia
Profil	ogólnoakademicki
Forma studiów	stacjonarne
Rok/semestr	I 1
Tytuł /stopień naukowy (zawodowy). Imię i nazwisko prowadzącego przedmiot/ koordynatora przedmiotu	prof. dr hab. Andrzej S. Dyszak
Liczba godzin dydaktycznych i formy zajęć	30 (15 wykładów, 15 laboratoriów)
Liczba punktów ECTS	3
Rygory zaliczenia	zaliczenie z oceną
Typ przedmiotu	podstawowy
Język wykładowy	polski
Przedmioty wprowadzające i wymagania wstępne	bez wymagań
Efekty kształcenia	Efekty kierunkowe
	Efekty przedmiotowe
	<p>1) wiedza opisuje podstawowe elementy wiedzy o miejscu i znaczeniu nauk humanistycznych, zwłaszcza filologii polskiej umiejscawiając je w strukturze kultury narodowej oraz określając ich specyfikę przedmiotową i metodologiczną (K_WO1) rozpoznaje i charakteryzuje podstawowe elementy wiedzy obejmujące teorie i metodologie z zakresu filologii polskiej (K_WO3) omawia elementarne pojęcia z zakresu współczesnego języka polskiego, wyjaśnia istotę komunikacji językowej</p>
	<p>1) wiedza student rozróżnia fonetykę i fonologię, wymienia metody badawcze fonetyki (W01), student nazywa narządy mowy i opisuje ich funkcje, posługuje się alfabetem fonetycznym, rozpoznaje cechy głosek (W02), omawia pojęcia fonetyczne i fonologiczne (W03);</p>

(K_W12)	
<p>2) umiejętności wyszukuje, obserwuje, analizuje, ocenia, interpretuje, selekcjonuje i użytkuje pochodzące z różnych źródeł informacje z zakresu kultury, literatury i języka/ pedagogiki, psychologii, dydaktyki, etyki, emisji głosu, a także z zakresu nowoczesnych technologii informatycznych oraz bezpieczeństwa i higieny pracy (K_U01 ns) posługuje się podstawową terminologią, dobiera i stosuje odpowiednie metody, narzędzia badawcze oraz opracowuje i prezentuje wyniki pozwalające na rozwiązywanie problemów w zakresie językoznawstwa, literaturoznawstwa, kultury, edytorstwa /pedagogiki/ psychologii/ dydaktyki (K_U02 ns) samodzielnie zdobywa wiedzę i rozwija umiejętności badawcze, kierując się wskazówkami opiekuna naukowego (K_U03)</p>	<p>2) umiejętności student rozpoznaje zjawiska fonetyczne w ciągu fonicznym, znajduje przykłady poznanych zjawisk w tekstach (U01) student używa alfabetu fonetycznego w zapisie tekstu mówionego, wyjaśnia różnice między zapisem ortograficznym wyrazów a ich wymową (U02) student wyjaśnia rolę systemu fonologicznego w porozumiewaniu się (U03)</p>
<p>3) kompetencje społeczne dostrzega znaczenie i potrzebę zachowania dziedzictwa kulturowego regionu, kraju, Europy oraz uwzględnia je we własnej praktyce zawodowej (w wybranej sferze działalności typowej dla danej specjalności) (K_K07)</p>	<p>3) kompetencje społeczne student dostrzegając różnice fonetyczne między użytkownikami języka z różnych regionów Polski, docenia zróżnicowanie wewnętrzne polszczyzny jako elementu dziedzictwa kulturowego kraju (K01)</p>
<p>21.09.2017</p> <p>..... data podpis prowadzącego/koordynatora przedmiotu</p>	

Objaśnienia:

* Część „A” sylabusu (Opis przedmiotu i programu nauczania) ma postać jednorodną i jako wzór obowiązuje w całej uczelni.

1. Opis przedmiotu jest opracowany i podpisywany przez prowadzącego przedmiot w przypadku, gdy dany przedmiot jest prowadzony wyłącznie przez jedną osobę.
2. Opis przedmiotu jest opracowany i podpisywany przez koordynatora przedmiotu w przypadku, gdy dany przedmiot jest prowadzony przez więcej niż jedną osobę, np. ze względu na różne formy realizacji przedmiotu (wykład + ćwiczenia); przygotowanie przez koordynatora opisu przedmiotu wymaga współpracy z pozostałymi osobami prowadzącymi przedmiot.

PROGRAM NAUCZANIA MODUŁU (PRZEDMIOTU)

Rok akademicki: 2017/2018

Forma studiów: stacjonarne

Poziom studiów: I^o

Rok studiów: I

Semestr: 1

Nazwa przedmiotu	nauka o współczesnej polszczyźnie (fonetyka i fonologia)
Wydział	Wydział Humanistyczny
Instytut/Katedra	Instytut Filologii Polskiej i Kulturoznawstwa
Kierunek	filologia polska
Specjalność/specjalizacja	wszystkie
Opisywana forma zajęć	wykład
Liczba godzin dydaktycznych	15
Tytuł /stopień naukowy (zawodowy). Imię i nazwisko prowadzącego zajęcia	prof. dr hab. Andrzej S. Dyszak
Treści programowe realizowane podczas zajęć	
1. Przedmiot i treść wykładów (zapoznanie studentów z sylabussem). blok I: 2. System językowy i jego podsystemy. 3. Fonetyka a fonologia. 4. Narządy mowy i ich funkcje artykulacyjne. 5. Klasyfikacja spółgłosek polskich. 6. Klasyfikacja samogłosek polskich. blok II: 7. Asynchroniczna artykulacja głosek. 8. Upodobnienia głosek. 9. Uproszczenia grup spółgłoskowych. 10. Organizacja ciągu fonicznego. blok III: 11. Głoska a fonem. Alofony i ich typologia. 12. Opozycje fonologiczne. 13. Neutralizacje opozycji fonologicznych. 14. Reguły fonotaktyczne. 15. Co wiemy o fonetyce i fonologii współczesnego języka polskiego (zaliczenie).	
Metody dydaktyczne	wykład, obserwacja, praca z książką
Metody i kryteria oceniania	Trzy prace pisemne po kilkugodzinnych blokach (I-III) wykładów: pytania otwarte dotyczące tematyki wykładów. Warunki zaliczenia: <u>na ocenę dostateczną</u> student odróżnia fonetykę od fonologii, definiuje podstawowe pojęcia, rozpoznaje i klasyfikuje głoski, wylicza warianty fonemów i typy opozycji fonologicznych; <u>na ocenę dobrą</u> student opisuje najważniejsze zjawiska fonetyczne i fonologiczne, definiuje podstawowe i szczegółowe pojęcia, rozpoznaje i klasyfikuje głoski oraz wylicza ich cechy, nazywa warianty fonemów

	<p>i uzasadnia różnice między nimi, rozróżnia typy opozycji fonologicznych <u>na ocenę bardzo dobrą:</u> student opisuje, porównuje i ocenia zjawiska i procesy fonetyczne, fonologiczne, definiuje podstawowe i szczegółowe pojęcia oraz ilustruje je przykładami, znajduje cechy głosek i porównuje głoskę z fonemem (formułuje wnioski), rozróżnia warianty fonemów i stosuje odpowiednie nazwy, uzasadnia różnice między nimi i podaje przykłady, klasyfikuje opozycje fonologiczne, interpretuje je na przykładach oraz wskazuje warunki neutralizacji opozycji, osądza ich wpływ na rozróżnienie znaczeń.</p>
Rygor zaliczenia	zaliczenie z oceną (średnia ocen z prac pisemnych)
Literatura podstawowa	Dłuska M., Fonetyka polska, Warszawa – Kraków 1986 Gramatyka współczesnego języka polskiego pod red. S. Urbańczyka, t. Fonetyka i fonologia, Kraków 1995 Ostaszewska D., Tambor J., Podstawowe wiadomości z fonetyki i fonologii współczesnego języka polskiego, Katowice 1993 Wierzchowska B., Fonetyka i fonologia języka polskiego, Wrocław 1980
Literatura uzupełniająca	Dyszak A.S., Benenowska I., Od głoski do zdania. Cz. I. Wiadomości, roz. O głosce, Bydgoszcz 2009 Wiśniewski M., Zarys fonetyki i fonologii współczesnego języka polskiego, Toruń 1997.
21.09.2017 r. data podpis prowadzącego daną formę zajęć
21.09.2017 r. data podpis koordynatora przedmiotu

Objaśnienia do „Programu nauczania przedmiotu”:

1. „Program nauczania przedmiotu” sporządza się odrębnie dla każdej formy przedmiotu.
2. „Program nauczania przedmiotu” jest opracowywany przez prowadzącego daną formę zajęć.

CZĘŚĆ „B”
(opis sposobów weryfikacji efektów kształcenia)

**Opis sposobu realizowania i sprawdzania efektów kształcenia dla przedmiotu
z odniesieniem do form zajęć i sprawdzianów**

Efekty kształcenia a forma zajęć			Metody oceniania efektów kształcenia	
Efekty kształcenia dla **		Forma zajęć	Metody oceniania***	Efekty kształcenia dla przedmiotu
kierunku	przedmiotu			
K_W01 K_W03 K_W12	W01 W02 W03	W	kolokwium	W02 W01, W03
K_U01ns K_U 02ns K_U03	U01 U02 U03	W	kolokwium	U01, U02 U03
K_K07	K01	W	kolokwium	K01

21.09.2017 r.

.....
data

.....
podpis prowadzącego daną formę zajęć

21.09.2017 r.

.....
data

.....
podpis koordynatora przedmiotu

Objaśnienia:

Część „B” sylabusa (opisy sposobów realizowania i sprawdzania efektów kształcenia) nie ma jednorodnej postaci. Podstawowe jednostki organizacyjne uczelni bądź jednostki prowadzące kierunki studiów mogą w tym zakresie opracować i przyjąć inne wzory i sposoby opisów części „B” sylabusa.

** Tabela. Lewa część tabeli jest przyporządkowaniem efektów przedmiotowych (W01, U02, K01) do efektów kierunkowych (K_W01, K_U02) oraz wskazaniem form zajęć (W – wykład; L – laboratorium; Ć – ćwiczenia itd.) pozwalających osiągnąć efekty dla przedmiotu.

*** Tabela. W prawej części tabeli należy zamieścić metody oceniania oraz efekty przedmiotowe, które są w określony sposób sprawdzane (określają je prowadzący – w tabeli podano przykłady).